

at det ærede 9de kongevalgte Medlem (Steffensen) ikke har opfattet det anderledes. De Bemærkninger, han fremkom med, ere vistnok saa sande og overbevisende, at jeg tror, at haade det ærede 10de kongevalgte Medlem (Carstenfen) og maaste andre ville lade sig overbevise af Nødvendigheden af, i alt Fald ved Søetatens kombinerede Ret, at have en Forsvarer til Stede lige fra første Færd, og saa maa det samme ogsaa gælde ved Landetaten. Jeg indser nemlig ikke, hvorfor man skulde være anderledes stillet ved Landetaten end ved Søetaten. Hvis det altsaa virkelig kan gennemføres, at man skulde gaa det Skridt videre, eller jeg vil blot sige, hvis man vilde gaa saa vidt som at sige: lad denne Forsvarer ogsaa først blive beskiftet, naar Forhøret er sluttet, naar han dog faar samme Ret, som vi, der optræde som Defensører ved Højesteret, have til at begære de ny Oplysninger, vi savne, stoffede til Veje, forinden der falder Dom i Sagen — ja, kunde man endda opnaa det, mener jeg, at der var opnaaet noget væsentligt for den tiltalte. Navnlig sætter jeg Pris paa det, der udtrykkelig siges i Lovforslaget, at Forsvareren skal have Lov til at samtale i Enrum med den tiltalte. Det ærede 9de kongevalgte Medlem ytrede nogen Tvivl og mente, at dette ikke i den civile Retspleje var indrømmet. Jeg ved ikke rigtig, hvad han sigtede til, for det er en given Ting, at naar der er gaaet Aktion i Sagen, kan det ikke nægtes Defensør at konferere med sin Klient i Arresten uden Vidner eller Kontrol. Saa længe der derimod ikke er gaaet Aktion, altsaa saa længe der ikke er beskiftet nogen Defensør, men kun er en antagen Defensør, mene Dommerne sig berettigede til enten helt at nægte vedkommende Forsvarer at konferere med Klienten eller dog kun at tilstede en saadan Konference under Kontrol. Jeg siger altsaa: Jeg lægger Vægt paa det Punkt her, at der udtrykkelig staar — navnlig hvis det er under Forundersøgelsen — at en Defensør kan forhandle eller konferere i Enrum med sin Klient, thi derved kan han naturligvis saa en Mængde Oplysninger frem eller blive sat paa Spor efter Ting, som det kan være ønskeligt at saa frem.

Sdet jeg naturligvis ogsaa gaar ud fra, at Auditøren er en samvittighedsfuld Mand, som ikke mod bedre Vidende vil undlade at ophjse Sagen paa tilbørlig Maade, vil Defensør selvfølgelig lade den Kundskab, han har øst af sin Konference med Klienten, gaa videre til Auditøren, og derved faa Sagen bedre oplyst. Og hvis man saa oven i Købet vil gaa et Skridt videre, som ikke er stort,

næmlig at give Krigsretten Kompetence eller formel Afgang til at affige Reasumtionsberetninger, d. v. s., at Jurisdiktionschefen eller Retten, selv om Auditøren mener, det ikke er nødvendigt, skal kunne sige: jo, de Oplysninger bør stoffes til Veje — forinden vi dømme — ja, saa tror jeg, der kunde være bundet maaste ikke saa lidt endda.

Jeg vil derfor naturligvis ikke modsætte mig, at dette Forslag gaar videre, og det vilde vist saa være meget ønskeligt, om det ærede 9de kongevalgte Medlem foreslog, at det kom i Udvalg. Men hvis de Herrer kun vilde lade det gaa videre, ikke fordi de tro, at der opnaas noget virkeligt til Beriggelse af en sand Retspleje og til Værn mod, at uskyldige blive dømt eller skyldige blive dømt haardere, end de burde — hvis det ikke er deres Motiv, men hvis de blot mene, at det er rart for Militæretaten, at Krigsretterne kunne saa et smukt Udseende af Genhyn til den Mistillid, de frygte for, at der er hos Publikum med Genhyn til den kriminelle, militære Retspleje, ja saa siger jeg, at jeg ikke tror, at det er et rigtigt loyalt Motiv til at lade Sagen gaa videre, især naar man med det ærede 9de kongevalgte Medlem mener, at Lovforslaget i Virkeligheden rimeligvis vil gøre større Skade end Gavn. Saa skulde det høje Ting gøre det, som det jo ellers ikke er bange for, nemlig laa Forslaget ned ved 1ste Behandling, thi et Forslag, om hvilket man mener, at det ikke kan ændres væsentlig og kun kan gøre Skade, bør man virkelig ikke lade gaa videre. Jeg stemmer for Lovforslagets Overgang til 2den Behandling i Haab om, at man navnlig under Udvalgets Behandling kan saa saadanne Forbedringer ind i Loven, som kunne bevirke, at det Forsvar, man vil give de ved militær Ret tiltalte, kan blive et Forsvar, der dog i nogen Maade vil gavne dem i den ulige Kamp, hvori de staa lige over for de Autoriteter, hvis Opgave det jo dog væsentlig er at skulle hævede den militære Disciplin og Orden i Militæretaten, hvor man altsaa paa Forhaand vil være tilbøjelig til netop at fremhæve Autoritetens, det almenes, Hærens eller Flaadens Interesser lige over for det enkelte Individ. Der er ganske vist Trang til at styrke Individet i denne Kamp, saa meget mere som overordentlig mange af de Sager, der komme for Krigsretterne eller den kombinerede Ret, dreje sig om respektstridigt Forhold, Insubordination eller lignende, hvor det i saa høj Grad kommer an paa, om der ikke fra den vedkommende overordnedes Side er givet saadan Anledning, Provokation til den, der